

Vooroordelen vallen weg op Cyprus

Tussen Palestijnen en Israëli's overheerst wederzijds wantrouwen. Stichting COME organiseert daarom ontmoetingsseminars op Cyprus. Projectleider Maaïke Hoffer vertelt er vanavond over in Hurdegaryp.

 Jan Ybema

Hurdegaryp | Ze wonen op dezelfde smalle strook land tussen de Middellandse Zee en de Jordaan, maar Israëli's en Palestijnen leiden steeds meer gescheiden levens. Een muur scheidt hen fysiek, maar ook mentaal leven ze langs elkaar heen, in verschillende werkelijkheden. Begrip opbrengen voor de ander wordt dan steeds moeilijker.

Dat moet anders, vindt Maaïke Hoffer van Stichting COME. Ze woonde de eerste acht jaar van haar leven in Nes Ammim, een christelijk dorp van Europese vrijwilligers in het noordwesten van Israël, waar ook haar ouders actief waren, om de verhoudingen tussen joden en christenen te verbeteren. „Ik groeide op met het idee dat er met Israël eigenlijk niks verkeerd kon zijn.”

Dat beeld kantelde tijdens en na haar studie Talen en culturen van het Midden-Oosten, aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ze koos Arabisch als tweede taal in haar vakkenpakket, verbleef een halfjaar in Egypte, anderhalf jaar in Damascus en later nog negen maanden in Ramallah, op de Westelijke Jordaanoever.

„Door die ervaringen groeide mijn belangstelling voor de Arabische wereld en voor het conflict tussen Israël en de Palestijnen. In Ramallah ervoer ik de impact van de bezetting aan den lijve en werd ik kritischer over de Israëlische politiek. Ik zag ook hoe die bezetting de Israëli-

sche samenleving polariseert en ondermijnt.”

Ze kwam terecht bij de Nederlandse stichting COME, die zonder politieke of religieuze grondslag, elfdaagse ontmoetingsseminars op Cyprus organiseert. Elk jaar doen er dertig jonge mensen aan mee, Palestijnen van de Westelijke Jordaanoever, Palestijnen in Israël en joodse Israëli's.

„We zoeken een divers gezelschap, al zijn de deelnemers gemiddeld hogeropgeleid.” Wel bestrijken ze het gehele politieke spectrum, van gematigd tot extreem. Hoffer kan soms haar oren bijna niet geloven. „Er was eens een kolonist die meedeed in de hoop de Palestijnse deelnemers te overtuigen naar Jordanië te verhuizen. En we hebben wel eens een Palestijn gehad die vond dat Haifa, aan de Middellandse kust, bezet Palestijns gebied was.”

Oppervlakkig gesprek

De polarisatie in beide samenlevingen neemt toe. Zeker de helft van de deelnemers heeft nog nooit een meer dan oppervlakkig gesprek gehad „met iemand van de andere kant”, is Hoffers ervaring. Als Israëli's en Palestijnen elkaar in het dagelijks leven al tegenkomen, is politiek geen gespreksonderwerp.

„En zowel de Palestijnse politiek als de rechterflank in Israël brengen organisaties die ontmoetingen organiseren in diskrediet. Vooral onder Palestijnen is het lastig om deelnemers voor het seminar te werven, want in de Palestijnse samenleving is het taboe om banden aan te knopen

Palestijnse en Israëlische jongeren in een kringgesprek tijdens het seminar op Cyprus. Foto: Maaïke Hoffer

Mijn belangstelling groeide voor de Arabische wereld en voor het conflict tussen Israël en de Palestijnen

met Israëli's. Dat wordt gezien als 'normalisatie' - zeg maar het accepteren van de bezetting.”

Zijn elf dagen kennismaken en discussiëren op Cyprus genoeg om het diepgewortelde wantrouwen te overbruggen? Hoffers ervaring is van wel. Israëli's en Palestijnen slapen in gemengde kamers, doen vertrou-

wensoefeningen en bakkeleien met elkaar over gevoelige kwesties. „Er komen heel wat vooroordelen naar boven. Veel Palestijnen denken dat alle Israëli's achter de bezettingspolitiek staan en voor de lol het leger ingaan. Veel Israëli's denken dat alle Palestijnen hen haten en weg willen hebben.”

Natuurlijk kunnen niet alle verschillen worden weggepoetst. Maar er ontstaat op Cyprus wel een gedeeld besef van elkaars menselijkheid, aldus Hoffer. „Na afloop gebeurt altijd wat we van tevoren hopen: dat de deelnemers contact met elkaar willen houden, Facebookvrienden worden, elkaar blijven zoeken.” En die zionistische kolonist? „Die was na afloop beste maatjes met een aantal Palestijnen.”

Sommige deelnemers gooiden hun leven radicaal om na het semi-

nar. „Iemand stapte over van de marketing naar het onderwijs, omdat ze ontdekte hoe belangrijk educatie is in wederzijds begrip voor elkaar.”

Hoffer heeft niet de illusie dat dergelijke ontmoetingen het politieke conflict zullen oplossen. Wat zou er nodig zijn om zulke seminars overbodig te maken? „De bezetting zal moeten stoppen, zodat beide volken in vrijheid hun eigen maatschappij kunnen inrichten. Als de politieke elites uit hun loopgraven komen en zich inzetten voor dialoog en vrede, dan zullen de mensen volgen.”

 Op uitnodiging van de Protestantse gemeente geeft Hoffer vanavond om half acht een lezing in De Hof in Hurdegaryp (entree zes euro), over de Israëlische en Palestijnse samenlevingen en de ontmoetingen op Cyprus